

P.S.S.
Palestine
Jewry

13 ה-2.0.0

דו"ח על העברת מעפילי "רפאללוציה" קדימה.

שם הארכיון: 14/182
מספר תיק: 14/182

הנוסעים.

1. המעפילים שהגיעו ב-רפאללוציה היו כמעט בלי יוצא מן הכלל מארצות הבלקן או פולין, רובם מפולניה או פולין, ואחדים מיוון ודנמרק. מעטים מאוד ידעו שפות מערב אירופיות כל שהן.

2. לפחות שלשה מהנוסעים, ביניהם אשה אחת, היו קצינים רוסיים. כל השלשה היו קצינים נמוכים במסדר הנוכחי ובמצאו ברשותם עמלנות בתלשומת המלאה.

3. אחד או שניים מן הנוסעים עשו רושם של אנשי עסקים אמידים מאוד. הם עמדו לקבל רשיונות הנידה לארצות הברית, כאשר שנו את דעתם כפי הנראה. יורדון ורזנבלט מסוים, טוראי סוג א' מס. 12,237-053 שהחזיק את תעודות שהודרו מהצבא האמריקאי ב-27 בפברואר 1947, היה כנראה חבר הצוות.

4. גילם הממוצע של הנוסעים היה 30 שנה בערך, ומספר מקרי המחלות היה קטן במדה יוצאת מן הכלל - הם היו חסונים, שפנים, ובריאים. מ-800 היהודים על הסיפון יותר ממתחיתם היו גברים, ו-120 מהנותרים היו ילדים צעירים. רק מעטות מביים הנשים היו הרות.

5. הנוסעים היו לבושים פחות או יותר טוב, ונשאו עמם ילקוטי גב ארוזים יפה. עלית הצבא על הספינה עברה בשקט ורב החובל במביים לנסיע לחיפה לאחר שספינתו נתפשה ע"י הצי. בהניעם, נראו הנוסעים שבעי רצון, והמתפרזות התעמולה הפראאית הרגילות נעדרו הפעם כליל. יהודיה אחת הציעה לשיר את "התקווה" אולם הצעתה נדחתה ע"י האנשים שעמדו מבימה, ובפעם הראשונה במשך חודשיים רבים הגיעה אניה בשקט ובסדר כשמנועיה פועלים.

6. נראה שאיזור המעבר הראשי היה במילן וסביבותיה, מקום שם בילו הנוסעים חודשים אחדים. סבורים כיהם ברחו מהבלקנים בתחילת השנה לפני שרוסיה התליטה להביא את ממשלת הוד סלכותו במבוכה ע"י נתינת רשות להעפלה מבמלים במקוה הרוסי. נקבע כי השירה הימה במילן ב-4 לנובמבר, וכי נ שעתם מאיזור המעבר לנמל ההפלגה נערכה במכוניות משא וארכה 12 שעה או יותר. על כן, יתכן כי האניה יצאה מונציה, מקום מגוריהם המועד של כמה יהודים לפני נסיעתם.

7. הנסיעה בימ ברכה 10 או 11 יום ועברה בלי כל מאורעות.

העמולה.

8. כמעט ולא היו סימנים לעמולה הציורית והאנטי כריסטיה הבולתי מרוסנת והיסטרית הרגילה. המלוה כרגיל את בואן של אניות מעפילים. אולם, נמצאו מספר תמונות של יהודים בתלבושת רוסייה, ומראות ארוך כשתמונתו של סטאלין הסחייך בצהלה מדבקת בצרן השני. זה משמש עדות כי מוסקבה השאירה את רישומה על אודים מהנוסעים. הרפאללוציה הנייפה דגל ציוני קטן. לא היו שום כתובות תעמולה סלאות גידופים ועלכו נות כרגיל. שם האניה נסמך והוחלף ב"קדימה".

האצורה.

9. האניה הגיעה לחיפה כשדממה שוררת עליה. ירידת הנוסעים החלה בלי אינצידנטים, מיד לאחר שמשקד הצבא הבריטי נתן הודאה לכך כאמצעות הרם קוליס.

מסמך זה הוא העתק מצולם מהמסמך המקורי הגנוז בארכיון צה"ל ומע"ב"ט- הארכיון לתולדות "ההגנה". אין לפרסם מסמך זה ואין ליצור/או לצלם עותקים נוספים מהמסמך בלי אישור ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון. השימוש במסמך זה מותר רק למטרות שאושרו כדין.

לנציגי העתונות נתנו מסמכים טובים שמהם יכלו לחזות בהעברה, והם נוכחו עד סיום הפעולה.

10. הפליא הדבר שבמעט אף לא אחד מהנוסעים - זו הפעם הראשונה במולדת ההשפלה - לא התנוד שחיילים יקחו את מסענו הכבד לבדיקה, לא אירעו שום מקרים במסך פעולת ההעברה והחיילים נצטוו להחליף את כובעי הפלוג שלהם בגדיסים בדגש שמתבדר כי הפעולה תתבהל ללא תקלות.

האניה.

11. הרפאללוציה העלתה ריחות במידה קטנה בהרבה מבספינות שקדמו לה. ולא ניכר בה נסיון ליצור אי סדר, וזהמה וערבוביה לפני הגיעה לחיפה, אורות הספינה פעלו ברם כל מדודי המאור, פרט לחיוניים למבונות הנביגציה, הושמדו והוסלו הימה, חדוש מענין היוו הדגשים הבנויים מצנורות מתכת ורשת, שנעשו ע"י הפירמה סטולרה במקום דרגשיהעץ הרב לים מוכי השדשים.

בטחון.

12. אמצעי הבחון היהודיים, כרגיל בספינות היותר קטנות, היו טובים, והנוסעים נצלו את נסייעתם השלוח, מדגש תפישתם עד הגיעם לחיפה, להשמדת תעודות. אחדים גילו סרן עד כדי גזירת חתימתו של סוכר העתונכים בכתב ע"י, כגון PREFERRAS "חמך" (שברפון פולני סצור).

תעודות.

13. מספר תעודות של מפלגות, ביניהן רבות של הריבזיוניסטים וביניהן נמצאו ברשות הנוסעים ונמסרו ל-סי.אי.די. מתעודות אלו מסתבר כי הנוסעים היו מחולקים באופן שזה בין הסתדרות היסין והשמאל.

תגובות בחיפה.

14. בשעת בתיבת דו"ח זה, כשרוב החושבים עסוקים מרי בנסותם לימפוט את האוטובוס האחרון לפני עוצר הדרכים, לא היו עריין כל תגובות בחיפה עד בה לא הופיעו שום כרוזים של ההגנה או קול ישראל בקשר לרפאללוציה.

מסקנות.

15. את המסקנות הבאות אפשר להוציא מהעובדות הנ"ל:

א. הרפאללוציה יצאה מנמל איסלקי, כנראה מונציה, בערך ב-5 בנובמבר, כשהיא נושאת יהודים שעזבו את ארצות הבלקן שבשלטון הרוסי, לפני שדוסייה החליטה לארגן עליה בלחי חוקים, ואשר תכו חדשים אחדים במילן ובסביבתה.

ב. בי מספר מסוים של הנוסעים היו רוסיים אדומים.

ג. כי הסוכנות היהודית נתנה עתה הז ראות לחבנה ולפלמ"ח ולהתנהג ביחד תבונה וכאופן תרבותי בשעת פעולת ההעברה לספינות הגיאות.

למשלוח לארצות

לחזרה